

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4346/2020
17.11.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Винко Стипанчевић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Жарко Зрењанин“ Госпођинци, коју заступа Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 290/20 од 21.05.2020. године, у седници одржаној 17.11.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 290/20 од 21.05.2020. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 9143/2018 од 26.11.2019. године, усвојен је тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу исплати износ од 4.193.239,30 динара са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате и да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 468.032,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 290/20 од 21.05.2020. године, усвојена је жалба тужене и преиначена првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се тужена обавезе да тужиоцу исплати износ од 4.193.239,30 динара са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате и тужилац обавезан да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 239.750,00 динара. Тужилац је обавезан да туженој накнади и трошкове жалбеног поступка у износу од 45.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога прописаних чланом 407. ЗПП са позивом на одредбу члана 404. тог закона.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11

... 55/14), испитао је побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужена је у својству инвеститора са Фондом за капитална улагања АПВ, као финансијером и СЗР „ББ“ ..., као извођачем радова закључила дана 17.03.2010. године уговор о доградњи фискултурне сале којим је уређена прва фаза доградње, док је друга фаза регулисана уговором који је закључен 22.09.2011. године са анексом тог уговора од 13.11.2012. године. Власник СЗР „ББ“ ... (извођач радова) био је тужилац, а правни следбеник ове занатске радње (која је брисана из АПР-а 10.11.2014. године) је Привредно друштво „ВВ“ ДОО за грађевинарство ..., чији је директор у току 2015. године био тужилац. Ово Привредно друштво је у својству депонента закључило са туженом као депозитаром уговор о новчаном депозиту дана 08.04.2015. године којим је констатована чињеница о правном следбеништву извођача радова и да је депоненту уплаћен аванс од 7.852.838,20 динара по авансном предрачуноу од 07.11.2011. године од стране Фонда за развој Републике Србије, те да је депонент извео радове у вредности 3.659.598,90 динара, а да је преостао (необезбеђен банкарском гаранцијом) износ авансне уплате од 4.193.239,30 динара са ПДВ-ом. Зато је у циљу одржавања и извршења извођачког уговора регулисана уплата депозита као гаранција, средство обезбеђења преосталог износа авансне уплате за извршење радова. У време закључења уговора о новчаном депозиту Привредно друштво „ВВ“ је било у блокади из ког разлога је тужилац као физичко лице дана 30.04.2015. године код „... банке“ ... уплатио туженој као депозитару износ од 4.139.239,30 динара, при чему је као сврха уплате назначено „депозит“. У члану 4. наведеног уговора о новчаном депозиту предвиђено је да у случају да депонент искључиво својом кривицом не изврши у целини уговорене обавезе из извођачког уговора, депозитар се овлашћује да слободно располаже положеним износом на име депозита (4.139.239,30 динара), док у случају да депонент у целости изврши уговорене обавезе из извођачког уговора, депозитар се обавезује да без одлагања врати депоненту наведени износ. Предмет тужбеног захтева у овој парници је враћање уплаћеног новчаног депозита тужиоцу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев и тужену обавезао да тужиоцу исплати предметни новчани износ положен на име депозита на основу чланова 17. и 262. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да по члану 296. Закона о облигационим односима (ЗОО) обавезу може испунити не само дужник него и треће лице, што је у конкретном случају учинио тужилац као физичко лице уплатом новчаног депозита на рачун тужене у сврху одржања и реализације извођачких уговора, будући да је био директор привредног друштва (извођача радова) које је са туженом закључило уговор о новчаном депозиту. Како је грађевинским вештачењем у овој парници утврђено да извођач радова – привредно друштво није извело све радове на надоградњи сале који су му авансно

плаћени, те да је у вези реализације уговора о извођењу радова у току спор, захтев тужиоца за враћање новчаног износа уплаћеног на име депозита је неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца оспорава побијана пресуда указивањем да је другостепени суд преиначујући првостепену пресуду утврдио битне чињенице оценом налаза и мишљења вештака, који није узет у обзир од стране првостепеног суда, па самим тим није ни представљао чињенично упориште за првостепено пресуђење. Наиме, првостепени суд је одредио извођење доказа грађевинским вештачењем и поверио га сталном судском вештаку, који је доставио писмени налаз 06.06.2019. године, али га првостепени суд није узео у обзир приликом одлучивања, наводећи да се задатак вештачења односио на пресек стања изведених радова и коначну рекапитулацију, што је предмет другог судског поступка. Другостепени суд је своју преиначујућу пресуду засновао на чињеници утврђеној оценом налаза и мишљења вештака, да извођач радова – привредно друштво није извело све радове на надоградњи сале који су плаћени, те да је између привредних друштава у току спор у вези реализације уговора. Да би преиначио пресуду, другостепени суд не може да изврши другачију оцену доказа изведених пред првостепеним судом. Ако не прихвати оцену тих доказа извршену од стране првостепеног суда и сматра да је због тога чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, другостепеном суду стоји на располагању могућност да сам одржи расправу и понови већ изведене доказе. У овом случају другостепени суд то није учинио, већ је сам извршио оцену налаза и мишљења вештака и на тај начин учинио битну повреду из члана 374. став 1. ЗПП у вези члана 394. тачка 4. и 383. став 3. и 4. ЗПП (представља ревизијски разлог из члана 407. став 1. тачка 3. ЗПП). Зато је другостепена пресуда морала бити укинута, као и одлука о трошковима поступка која зависи од коначног успеха странака у спору.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити недостатке на које је указано и донети правилну и закониту одлуку.

На основу члана 415. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић